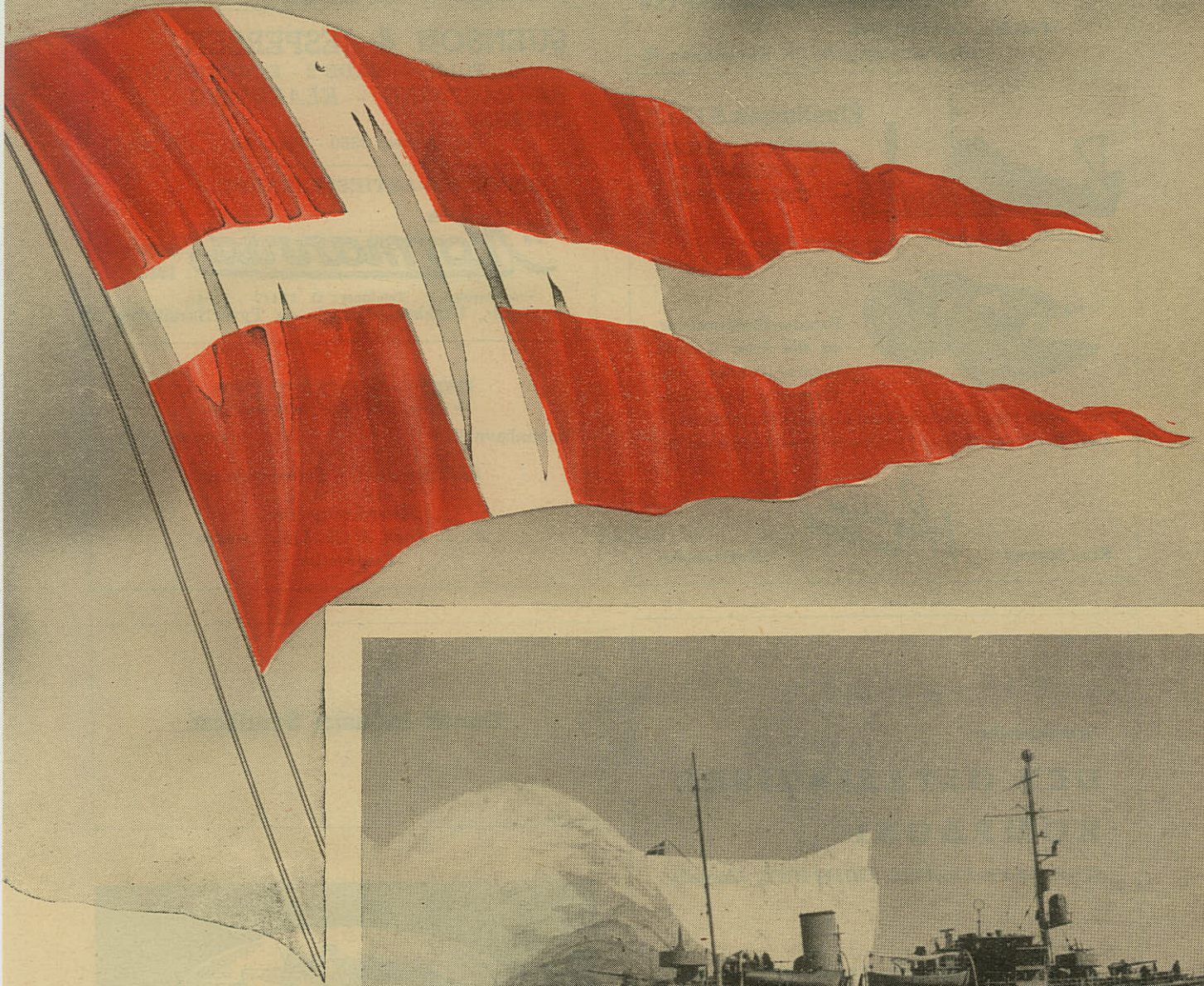

UNDER DANNEBROG

**ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART**

Hefte VIII - Aug.
37. Aarg. - 1950

Opmaalingsskibet HEJMDAL i grønlandsk Farvand.

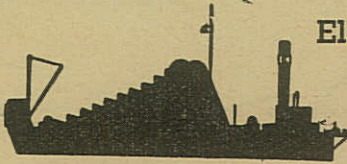

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

JESPER CHRISTENSEN & CO. Vin en gros
Herluf Trollesgade 23 . København K.

Helweg Mikkelsen & Co.

Fabrik for
ELEKTR. MAALEINSTRUMENTER
Telefon Central 998
Ø. Farimagsgade 28, København Ø.

Elzelingen & Co. ^{A/S}
BORNHOLMSGADE 3
KØBENHAVN K.
CENTRAL 8526

Foruden Uniformshuer
og alle Arter af Uni-
formseffekter har
Magasin's Guldtræk-
keri ogsaa Miniaturedolke samt elegante Manchetknapper,
Brystknapper og Pyntenaale med Ankermærke.

Kgs. Nytorv

*Magasin
du Nord*

København

^{A/S} Em. Z. Svitzers
Bjergnings-Entreprise

OSTEN køber De i Ostekælderen
Største Lager . Billigste Priser
BORGERGADE 79 . Telf. Palæ 4823

SUENSON & JESPERSEN

TOLDBODGADE 2 - KØBENHAVN K.
BEFRAGTNING - KLARERING
SKIBSSALG
Tlf. Central 9360 - Tilgr.-Adr.: „Fifteen“

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

„Normannia“ Stiftet
1916

Trommesalen 5 . Telefoner: C. 13447 . 10068.
Ansvars-, Ulykkes-, Brand- og Tyveriforsikring

TH. MØLLER

København K.

Nyhavn 45-47

Skibsproviant - Skibsinventar

*Hovedoplæg for
W. B. Dick & Co. Ltd., London
Smøreliefer*

Aktieselskabet

DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

(THE EAST ASIATIC COMPANY, Limited)

- * Regelmæssig Rutebart paa
Siam, Ceylon, Straits Settlement,
Java, Kina, Japan, Australien,
Vestindien, Mellemamerika og
Vestkysten af Nordamerika.

Alle nærmere Oplysninger angaaende
Kompagniets Virksomhed faas ved Henvendelse paa
HOVEDKONTORET, København,
Filiaerne i Bangkok og
Singapore eller Agenterne.

Dansk Industri Syndikat

Søværnets Stations- og Inspektionstjeneste

Af Orlogskaptajn Erik Groth.

Een af de Opgaver, der altid har paahvilet Søværnet, er Stationstjenesten ved vore oversøiske Besiddelser.

Der eksisterer endnu ældre Marineforeningsmedlemmer, der har været i Vestindien med Søværnets Skibe og der er mange, saavel ældre som yngre, der har aftjent deres Værnepligt i Stations- og Inspektionsskibe paa Grønland, Island og Færøerne. Der er mange, for hvem Skibe som DIANA, BESKYTTEREN, ISLANDS FALK, FYLLA, HVIDBJØRNEN og INGOLF netop blev deres Skib.

Som Udviklingen nu en Gang var, har Stationstjenestens Hovedopgave været Fiskeriinspektion, og mange mindes endnu „Trawlerjagten“s Oplevelser med Spænding og Triumfer, naar der blev Bid.

Selve Formaålet med og Udøvelsen af Stations- og Inspektionstjenesten maa sikkert anses for de fleste af Bladets Læsere bekendt, om ikke paa Grund af Selvoplevelse, saa fordi man paa anden Maade i Tjenesten eller gennem Kammerater har erhvervet sig Kendskab dertil, men en Redegørelse for de nuværende Forhold kan muligvis paakalde Interessen.

Dels er der sket Ændringer med Hensyn til Opgavens Omfang, dels eksisterer det meste af det kendte Skibsmateriel ikke mere. Som det er almindelig bekendt, var Grønland, Island og Færøerne under Krigen besat af de allierede, medens Forbindelsen med Danmark var afbrudt. Der var i dette Tidsrum intet dansk Orlogsskib de paagældende Steder.

Island løsgjorde sig fuldstændigt fra Forbindelsen med Danmark, afsatte Kongen og dannede en selvstændig Republik. Hermed bortfaldt selvfølgelig enhver Form for dansk Stations- og Inspektionstjeneste dér. Samtidig fik Grønland større Betydning. — Medens det tidligere var et ret bortgemt Land, der ikke interesserede andre end Danmark og til Nød Norge (man husker den dansk-norske Proces i Haag), blev det under og efter Krigen draget frem i det internationale Søge-lys, fordi det paa Grund af den stærkt udviklede Flyvestrategi nu ogsaa fik international, strategisk Betydning.

Den Klimaændring til det mildere, der faktisk har fundet Sted paa Grønland, synes ogsaa at have forøget Fiskemængden. Denne Forøgelse af Fiskemængden, der mødtes med en stærk Udvikling af selve Fiskeriets Teknik, har ogsaa øget Interessen for en international Udnyttelse af Fiskeriet i de grønlandske Farvande. Endelig har en mere fremskredet Tid jo besluttet at hæve Grønland ud af Aarhundreders Glemsel og Forsømmelse.

For Søværnet har dette — udover en øget Stations- og Inspektionsopgave — betydet Krav om en øget Søopmaaling, fordi den udvidede Trafik kræver anvendelige Søkort og brugbar Afmærkning af Farvandet med Fyr og Baaker.

Bag hver Indsats paa Grønland rejser sig iøvrigt paa Grund af Landets Udstrækning og fjerne Beliggenhed et altid generende Transportproblem.

Søværnets samlede Opgave med Hensyn til Stations- og Inspektionstjenesten var saaledes ingenlunde aftaget trods Islands Frafald.

Desværre stod det Materiel, der var til Raadighed efter Besættelsen, ikke Maal med Opgavens Omfang. Umiddelbart før Krigsudbruddet i 1939 omfattede Materiellet ISLANDS FALK paa Færøerne og i Nordsøen, HVIDBJØRNEN paa Island og INGOLF paa Grønland.

Den nævnte Rækkefølge er samtidig en Udviklingslinie for Inspektionsfartøjerne, idet man efterhaanden paa Grundlag af de aarelange Erfaringer forbedrede Skibene, og INGOLF repræsenterede Udviklingens Kulmination i denne Henseende. Dertil kom Opmaalings-skibet HEJMDAL, der specielt blev konstrueret til Søopmaaling paa Grønland, men som samtidig deltog i den almindelige Stationstjeneste.

De ældste Skibe, BESKYTTEREN, DIANA og FYLLA, var allerede paa dette Tidspunkt udtaget af Tjenesten og for DIANAs og FYLLAs Vedkommende udgaaet af Flaadens Tal.

Af de Skibe, der gjorde Tjeneste umiddelbart før Krigen i 1939, eksisterede ved Kapitulationen kun HEJMDAL. ISLANDS FALK og INGOLF var ødelagt og sænket i tysk Besiddelse, medens HVIDBJØRNEN blev sænket af egen Besætning i Store Bælt under Begivenhederne den 29/8 1943.

HEJMDAL kunde selvsagt ikke bestride den omfattende Tjeneste alene. Den blev sat ind paa Grønland, medens man til Tjeneste i Nordsøen og paa Færøerne i 1945 indkøbte en engelsk Korvet, der under dansk Flag fik Navnet THETIS. For at frigøre HEJMDAL til sine egentlige Opmaalingsopgaver indkøbtes i 1948 et amerikansk Træskib, der var specielt bygget til arktiske Farvande, som under dansk Flag fik Navnet VITUS BERING. Dette Skib gjorde et Togt til Grønland i 1948, men blev derefter kondemneret, fordi der viste sig at være Svamp i Skroget.

Status med Hensyn til Materiel er altsaa i Øjeblikket to Skibe: HEJMDAL, der skal løse saavel Opmaalings- som Stationsopgaver paa Grønland assisteret af et Par mindre Kuttere, MAAGEN og TERNEN, og THETIS, der varetager Fiskeriinspektionen paa Færøerne og i Nordsøen.

Tjenesten er iøvrigt organiseret saaledes, at der i Grønland med Tjenestested i Godthaab er oprettet den saakaldte „Grønlandske Marinekommando“ med en Kommandør som Chef, som under sig samler og koordinerer alle Søværnets Foranstaltninger paa Grønland, medens Ledelsen af Inspektionstjenesten i Nordsøen og paa Færøerne varetages som Regel af Chefen for Inspektionsskibet.

Det for de her nævnte Opgaver til Raadighed værende Skibsmateriel er — som ovenfort anført — altfor ringe, og det er derfor særdeles ønskeligt, om Bevillingsmyndighederne vilde følge Søværnskommandøens Nybygningsforslag og vilde gøre det nu. Særligt af Hensyn til Haandhævelsen og Bevarelsen af Suværaniteten paa Grønland har det Hast.

Det forholder sig jo imidlertid saaledes — hvor beklageligt det end er — at det danske Folks Interesse for sine oversøiske Besiddelser i højere Grad har givet sig sentimentale eller romantiske end praktiske Udtryk. Det er imidlertid her som altid den praktiske Side, der tæller mest.

Fra Hovedbestyrelsen

Paa Tronfølgeren, Hans kongelige Højhed Prins Knuds 50-aarige Fødselsdag den 27/7 sendte Marineforeningen sit Æresmedlem en smuk Blomsterdekoration, Aarhus Afdelingen, for hvilken Prinsen er Æresformand, overrakte en smuk Sølvlysestage, og Kongens Lyngby Afdelingen, hvor Hans kongelige Højhed er Æresmedlem, mødte med et Maleri af Flaghejsning paa Kongelundsfortet.

I Overværelse af Chefen for fynske Marinedistrikt, Orlogskaptajn Teisen, overrakte Medlem af Marineforeningens Hovedbestyrelse, Installatør Overgaard Nielsen, den 3/5 „Admiral Carstensens Mindebæger“ til hjemsendt vpl. Poul Henrik Hansen fra Odense.

Marinestue Nr. 50 indviet i Bogense

Den 27. Juni kunde Bogense Afdelingen indvi sin Marinestue i den gamle fredede Restaurationsbygning „Landbohjemmet“. Marineforeningens Næstformand, Grosserer C. Bonnellycke, var kommet til Stede og foretog Indvielsen, idet han samtidig oplyste, at det var Marinestue Nr. 50, der her blev taget i Brug. Næstformanden gratulerede Bogense Afdelingen til den smukke Stue, hvis maritime Udstyr og Indretning var eksemplarisk, og udtrykte Ønsket om, at Tonen i denne Stue altid maatte være Flaget værdig, og at Stuen maatte danne et Samlingssted, hvor Kammeraterne følte sig hjemme.

Afdelingsformanden, Ingeniør A. Vestergaard, takkede for smukke Ønsker og gav et Rids over Stuens Tilblivelse, idet han særlig fremhævede 5 Kammerater: Osvold Olesen, Ejler Petersen, Otto Rasmussen, Th. Andersen og T. Maar Hansen, som havde gjort en meget stor Indsats i Form af Arbejde med Stuens Indretning og udfoldet megen Snille ved Forfærdigelsen af de forskellige Ting.

Formanden oplæste derefter en Fundats for Marinestuen, der overrakte den tilstedeværende Borgmester, Georg Rasmussen, som paa Byens Vegne kvitterede med en Tak til Marineforeningen for dens Initiativ til Stuens Oprettelse. Turistforeningens Formand, Jernbanedirektør Th. Andersen, glædede sig til at vise fremmede Turister den smukt indrettede Marinestue sammen med Byens andre Seværdigheder. Ogsaa Formanden for Odense Afdelingen, Overgaard Nielsen, der er Medlem af Marineforeningens Hovedbestyrelse, talte og komplementerede for et Medlem, Kredslæge Borresens smukke Vers:

Den friske Blæst, det store Rum —
saa vist til alle Sider,
og Søens salte Fygeskum,
naar Baaden i Bølgen rider,
Sejladsen over Havets Blaa,
og Livet under Dækket,
er Minder, som vi lever paa,
naar vore Haar er blevet graa,
og Vingerne er stækket.

Fra Marineforeningens Æresformand, Hans Majestæt Kongen, modtoges samme Aften en telegrafisk Tak for et tilsendt Hyldesttelegram, og under det paafølgende kammeratlige Samvær udtaltes mange Lovord og gode Ønsker for Marineforeningens Bogense Afdeling og dens smukke Marinestue.

Fra Søværnet

Kommandørkaptajn P. A. Mørch er fra 1/7 udnævnt til Kommandør.

Marinen har nu ladet foretage en Modernisering af de Værnepligtiges Opholdslokaler og Samlingsstuer paa Søværnets Kaserne paa Holmen — en Modernisering, der ikke mindst er fremskyndet af Røret i sin Tid omkring Orlogsgasternes natlige Færden paa Raadhushuset.

Arbejdet er forestaaet af Bygningsvæsenet i Samarbejde med Forsvarsministerens kunstneriske Udvalg. Der bydes nu de indkaldte Orlogsgaster hyggelige Lokaler, hvor de kan tilbringe Fritiden i lyse og venlige Omgivelser, en betydelig Forbedring fra de hidtidige daarlige Forhold paa den 40 Aar gamle Kaserne. I Nordfløjen, som man benævner „den rolige Afdeling“, findes nu Læseværelse med Bøger fra Søfartens Bibliotek, Blade o. s. v., Borde med indlagte Felter til Brætspil og Skrivestue med praktiske Pulte, og i Sydfløjen er indrettet en stor smuk Opholdsstue med Blomsterbalustrade. Dens ene Endevæg er smykket med tre Fotografier, henholdsvis fra Grønland og fra Holmen, og et dansk Høstbillede forstørret op, saa de fylder hele Væggen. I den modsatte Ende er der Voliere med Undulater. Overalt er der ophængt Reproduktioner af moderne Malerier.

Kasernen undergaar iøvrigt stadig yderligere Modernisering. I Løbet af et Par Maaneder vil Centralvarmeanlægget være afløst af et nyt, og om højst et Aarstid regner man med at have de store fælles Sovesale omdannet til seks Mands Kabiner. Søværnets Kaserne, der før eller senere passeres af næsten alle indkaldte Orlogsgaster, har med fuld Belægning Plads til 6—800 Mand.

Under Marineforeningens Jubilarstævne paa Holmen den 27/8 vil der blive Lejlighed for de gamle Orlogsgaster til at tage de nyrestaurerede Samlingslokaler paa Kasernen i Øjesyn.

Admiralstitlen

I de sidste 70 Aar har Admiralstitlen i Danmark udelukkende været baaret af kongelige Personer. Fremmede Statsoverhoveder har saaledes modtaget Udnævnelsen til Æresadmiraler i den danske Flaade, paa samme Maade som Kong Frederik IX er Admiral i den engelske og i den svenske Flaade.

For Kong Haakon af Norge og Prins Georg af Grækenland og Danmark er Tilfældet dog noget anderledes, idet de begge har gennemgaaet Kadetskolen herhjemme og i deres yngre Aar forrettet Tjeneste som danske Søofficerer, medens afdøde Prins Valdemar, som ogsaa var Admiral, havde gjort Tjeneste i alle sin Tids Charger fra Sekondløjtnant til Kontreadmiral.

Selve Admiralstitlen har været kendt i den danske Orlogslaade fra Kong Christian den III's Tid, og blandt de første Bærere af denne Titel maa nævnes „Danmarks Vovehals“, Peder Skram, der som „Rigens Admiral“ førte Overbefalingen over Flaaden.

Ved Oprettelsen af Admiralitetet i 1655 blev Rigsadmiralen Formand for dette. Ved sin Indtræden i dansk Søjteneste udnævntes Cort Adelaar, der i venetiansk Tjeneste havde arbejdet sig op til de højeste Stillinger, til General-Admiral i Rang lige umiddel-

MARINEFORENINGENS JUBILARSTÆVNE

finder Sted paa *Holmen* Søndag den 27de August Kl. 1100. Forudanmeldelse om Deltagelse er absolut nødvendig — der henviser til det udførlige Program i UNDER DANNEBROGs Juli Nr., ligesom Marineforeningens Hovedkontor, Havnegade 55, II, Telf. Palæ 2886 dgl. Kl. 13—16, meddeler alle Oplysninger og modtager Anmeldelser.

bart efter Rigsadmiralen. Vor store Søhelt *Niels Juel* modtog efter sin berømte Sejr i Køge Bugt den 1. Juli 1677 Udnævnelsen til *General-Admiral-Lieutenant*, og efter Cort Adelaers Død forfremmedes han til *General-Admiral*.

Op gennem Tiderne nuanceredes Admiraltitlen ved Tilføjelse af Ordet *Vice-*, medens Kontreadmiralen først kom til i 1771, indtil da var denne Stilling betegnet som *Schoutbynacht*, et Ord, der var laant fra Holland. Det kan saaledes nævnes, at *Tordenskjold* var *Schoutbynacht* før sin Udnævnelse til Viceadmiral i 1719.

Den i Udlandet ofte anvendte Titel „Commodore“ for Kommandører, der forretter Tjeneste i Admiralsstillinger, har aldrig været anvendt herhjemme.

Skiftende Søværnsordninger medførte selvsagt ogsaa Ændringer i de maritime Titulaturer. I Foraaret 1880 var Chefen for Søofficerskorpset saaledes *Admiral* — *Vice-* og Kontreadmiraler fandtes ikke paa det Tidspunkt, idet Commandeurerne var de næstfølgende i Rang. Med Loven af 28. Maj 1880 indførtes den nugældende Rækkefølge for Admiralsklassen, og man saa da det Særsyn, at den daværende Admiral, *C. F. Wrisberg*, blev udnævnt til *Viceadmiral*.

Vor nuværende Konge, der som bekendt har gennemgaaet Kadetskolen, har siden sin Udnævnelse til Søofficer været opført i Haandbog for Søværnet i Overensstemmelse med sin Anciennitet og med Løbe Nr. 1455 (alle Søofficerer i Linien er opført i en Nummerfortegnelse regnet fra *Tordenskjolds* Tid, hvor Søhelten selv havde Nr. 6). I Haandbogen for 1946 var den daværende Kronprins *Frederik* opført som Kontreadmiral. I 1947 blev Kronprinsen ved sin Tiltræden som Konge Admiral, men var dog ikke opført som saadan i den førststudkomne Haandbog, derimod i Aargang 1949 og den senere udkomne Udgave finder vi Kong *Frederiks* sømilitære Data opført under Rubrikken: Admiral.

Fra 1. Oktober d. A. at regne er Kommandør *E. J. C. Qvistgaard* — der i Forbindelse med sin Tjeneste som Marineattaché i Washington er Formand for den danske Delegation i Atlantpagt-Planlægningsgruppen i Washington og som saadan tillagt midlertidig Grad som Kontreadmiral — som bekendt udnævnt til Admiral. Han vil dog ikke foreløbig komme i Rang i Flaaden, da saavel Forsvarschefen som Chefen for Forsvarsstaben ifølge Loven om Forsvarets Ordning udtræder af de Værn, som de hidtil har tilhørt, saa længe de nævnte Tjenester varer.

Stillingen som *Chef for Søværnet* vil fortsat være besat med Viceadmiral *A. H. Vedel* — endvidere er ogsaa Prins *Axel* udnævnt til Viceadmiral i 1945 — medens Kontreadmiral *Lundsteen* fra 1. Juli har faaet den hidtidige Kommandør *H. Nyholm* ved sin Side i Kontreadmiralsklassen.

H. de L.

Fra Hav og Havn

Ved Smaaskippernes Protestsejls til København, hvor Organisationens Ledere overfor Myndighederne protesterede mod de mange Vanskeligheder, der lagdes i Vejen for Smaaskippernes trælsomme Erhverv, var Marineforeningens Københavns Afdelings Musikkorps mødt op ved Modtagelsen af den 150 Skibe store Flaade, da den lagde ind til Langelinie, og underholdt de mange fremmødte Tilskuere med raske Melodier.

Marineministeriet har nu erklæret Sundet for fuldstændig minefrit Farvand. Skibsfarten behøver saa ikke mere at følge de afmærkede Ruter, hvilket vil forkorte Sejladen. Sundet er den første totale Frigivelse af danske Farvande efter Krigen.

Spanske Historikere skal inden længe foretage en nøje Undersøgelse af en Hjerneskål, nogle faa Knogler og en Haandfuld Støv i Katedralen i Sevilla, som paa staas at være *Christoffer Columbus'* jordiske Levnninger. Det spanske historiske Akademi vil sende en særlig Kommission til Sevilla for at undersøge Graven. Man haaber at kunne afgøre en aarelang Strid mellem Sevilla og Katedralen i Sante Domngio, hvor man ogsaa hævder, Columbus er begravet. „Børsen“.

Kystbevogtningstjenesten, Politiet og Skibsfarten paa begge Sider af den engelske Kanal blev fornylig alarmeret og anmodet om at holde Udkig efter Hjuldamperen SAMOKE, der skulde være stjaalet i en fransk Havn. Skibe mellem Dungeness og Kap Gris Nez var blevet anmodet om at holde Udkig og straks give Meddelelse pr. Radio, dersom de observerede Skibet, der var let kendeligt. SAMOKE er en lille Hjuldamper, der benyttes til smaa Turistudflugter fra Calais Havn. Det forlød, at to Mænd en sen Aften sneg sig ombord i Skibet, og der var ingen Tvivl om, at det af Vind og Strøm vilde blive drevet op mod den hollandske Kyst, dersom de to „Tyve“ ikke var særlig søkyn-dige, hvad man ikke havde nogen Mening om.

I Amerika eksperimenterer man med fjernstyrede Fyrskibe, oplyser „Søfartens Fremme“. Det første Skib vil om kort Tid blive udlagt paa Prøve ved Indsejlingen til New York. Der er overhovedet intet Mandskab paa Skibet, Betjeningen af Instrumenterne om Bord foregaar ved Radiostyring fra en Kystbevogtningsstation i Land.

Der findes Reserveenheder til alle Anlæg om Bord, og Omskiftelse til disse sker automatisk i Tilfælde af Fejl ved Hovedanlæggene. Fremstillingsprisen har kun været det halve af den for et almindeligt bemanded Fyrskib, og man regner med en aarlig Besparelse paa \$ 59.000 i Driftsomkostninger.

(Fortsættes Side 7).

DE FORENEDE OLJETØJSFABRIKER
OLSKIND & STANDARD

LAUR. KNUDSEN - MEK. ETABL. A/S
 KØBENHAVN

Fabrik for elektrisk installationsmateriel

HEDE NIELSENS FABRIKER

HORSENS - Tlf. 750 - 751 - 752

OTTO SUENSON & CO.

Dronningens Tværgade 20 Telf. 482
 Grundl. 1880

VINFORRETNING
 LAGER AF CIGARET

Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

AALBORG

BERG KNUDSEN's

SLAGTERFORRETNING
 SKIBSPROVIANTERING
 Korsgade 28 — Telefon 2592 — Aalborg

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige Restaurationslokaler og god Mad
 Teglgårdshaven Tlf. 1986
 Nymonterede Værelser m. rindende Vand

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 10033

Kartofler

SIEGFRED NIELSEN, Studsgade 9, Tlf. 9080
 Lev. til Marinen

HANS NIELSEN

Rørpostanlæg — Transportanlæg
 MASKINFABRIK
 Toldbodgade 22 Telf. 3749-6159

BORNHOLM

Skibsproviantering

John Hintzes Enke - Rønne

Alfred Th. Haagensen

JUVELER, GULDSMED & GRAVØR
 St. Torv 8 Telf. 270

Fiskesalgforeningen
 »Sydhavn«

Rønne — Tlf. 728

Erik - Frugt- og Grønhandler

Ll. Torv Rønne Tlf. 981
 Lev. til Bornholmske Marinedistrikt

Simon Madsen

RØNNE

Bornholms Margarinefabrik

RØNNE

ESBJERG

C. Johansen SLAGTERMESTER

Kongensgade 96 Telf. 660
 Lev. til vestre Marinedistrikt

H. J. Christensen & Søn

VAADBINDERI OG TOVTØRRERI
 E S B J E R G

Esbjerg Skibshandel

v/ Harald Nielsen Tlf. 2198
 Ny Havn

Claus Sørensen

Esbjerg

ELLA BARLO FRUGT & GRØNT

Lev. til vestre Marinedistrikt
 Torvegade 43 Esbjerg Telf. 1085

Paa CENTRALHOTELLET

findes MARINESTUEN
 Esbjerg Marineforening

Esbjerg Farve- & Lakfabrik A/S

ESBJERG

RADIO - LYS

Harald Jensen
 Hjerdinggade 7 - Telefon 3214

H. Krogh Nielsen Motorreparationer

Nygaardsvej 33
 Lev. til vestre Marinedistrikt

Hotel »Spangsberg«

Mødested for Marineforeningens
 Medlemmer
 ESBJERG Tlf. 1753 - 1754 - 1755

FREDERICIA

Restaurant Robert

v/ A. Aabling Tlf. 1081
 Besøg vor hyggelige Marinestue

Den „Folkelige Forsamlingsbygning“

»Fremad« Tlf. 85 - Vald. Pedersen
 God Mad — Billige Priser

Bog anmeldelser

Handels- og Søfartsmuseet paa Kronborg har udsendt sin smukke og meget interessante Aar bog for 1950. Hovedartiklerne omhandler i Aar saa forskellige Emner som Oprør om Bord i et dansk Slaveskib. Isbrydningens Udvikling gennem Aarene, Søfarendes Motivgaver til danske Kirker og Kong Sahurés Skibe. Medlemmer af *Kronborg Museets Venner*, Kontigent 5 Kr. aarligt, faar Bogen gratis samt har fri Adgang til Museet.

VIKINGEN har udsendt et „Aarshæfte“ med interessante og lodige Artikler om dansk Skibsbygning og Skibsfart, som er i høj Grad læseværdige. Redaktionen bebuder, at Udsendelsen af et saadant Aarshæfte gerne skulde blive en fast Tradition, hvilket kun vil glæde alle søfartsinteresserede.

Museumsinspektør H. Henningsen ved Handels- og Søfartsmuseet paa Kronborg har udsendt et interessant lille Arbejde om *Dystløb* med Robaade, saaledes

som det i Henhold til gammel Tradition er afholdt i mange danske Søfartsbyer op gennem Tiderne.

Denne morsomme Idé var maaske værd at tage op for Marineforeningens Afdelinger ved Havnefester el. lign. i Lighed med de allerede stedfindende Fastelavnsbaads-optog. Magister Henningsens lille Bog giver indgaaende Besked om, hvorledes Skikken med saadanne Dystløb til Søs har været drevet.

Blandt Sølke

Et Par gamle Fanniker af den rigtige Skippertype stod og talte sammen.

— Sig mig, Jens, hvor gammel er du efterhaanden? spurgte den ene.

— Jo, jeg er 83 — det vil sige, egentlig er jeg 84, for jeg sejlede et Aar med en Damper, men det regner jeg ikke med!

„Lollands T.“

Fra Hav og Havn (fortsat)

Niddingen Fyr udenfor Göteborgs Skærgaard er oprettet af Danmark 1624, men blev efter Freden i Brömsebro 1645 overtaget af Sverige. Det var oprindeligt forsynet med 2 „Vippefyr“ for at undgå Forveksling med det ene „Vippefyr“ paa Skagen.

I 1766 blev den som Verdens første Taagesignalstation forsynet med en Taagesignalklokke, denne Klokke hænger nu udenfor Søfartsmuseet i Göteborg.

De smaa Dampbaade, der besøger Trafikken paa Silkeborgsøerne, og som hver Sommer transporterer Tusinder af Turister fra Ry og Silkeborg til Himmelbjerget, er underkastet samme Regler som anden Trafik i danske Farvande, og skønt Søerne er de eneste danske Farvande, der ikke er afmærket med Bøjer og Vagere, sejles der efter internationale Søfartsregler.

Forleden var tre Mand fra Statens Skibstilsyn paa aarlig Inspektion og ønskede bl. a. at se en af Baadernes Kompas.

— Det ligger i Værktøjskassen, svarede Skipperen. Tilsynet fandt et noget medtaget Kompas mellem Skruenøgler og Smørekander og noterede „Alt i Orden“ i Tilsynsbogen. Der staar nemlig i Reglerne, at et Kompas skal forefindes om Bord. Hvor det skal findes, staar der ikke noget om.

„B. T.“

Forenings Meddelelser

Thisted Afd. havde 22/4 samlet ca. 50 Medlemmer for at fejre Afdelingens 9-aarige Stiftelsesfest, hvorunder der herskede en fornøjelig og hyggelig Stemning, og Sangbogen blev flittigt benyttet. Havnefoged *Madsen* og Kvartermester *Busch* talte for Marineforeningen og manede til Sammenhold i godt Kammeratskab. Den vellykkede Sammenkomst sluttede med en Dans. — Den 17/6 genindviedes Afdelingens Marinestue, som nødvendiggjort af Forholdene var flyttet til „Harmonien“ ved Thisted Havn. Afdelingsformanden, Lods *V. Andersen*, bød Velkommen og beordrede Flaget hejst for første Gang i de nye Lokaler, hvor han haabede, at Medlemmerne vil samles flittigt og finde sig godt til Rette, hvad den første Sammenkomst kunde tyde paa.

Aarhus Afdelingen

minder Kammeraterne om sin Jubilæumsfest den 2/9 Kl. 18 pr. paa Hotel „Aarhus“. Inden Festmiddagen, til hvilken Tronfølgeren, Hans kongelige Højhed Prins *Knud*, har anmeldt sin Deltagelse, vil et nyt Flag blive indviet. Efter forskellig Underholdning slutter Festen med stort Marinebal.

I alt vedrørende Afdelingen vil Kassereren eller hans Stedfortræder være at træffe i Marinestuen den første Torsdag i hver Maaned fra Kl. 19 til 20.

Bestyrelsen.

Nyborg Afd. paraderede paa højre Fløj af de opstillede Soldaterforeninger ved Kongeparrets Besøg i Nyborg den 24/6. — Afdelingens aarlige Køretur fandt Sted 15/7, trods silende Regn blev det en dejlig Udflugt til Kerteminde, Fyns Hoved og Munkebro Kro, hvor Middagen indtoges.

Ved den maanedlige Klubaften den 1ste Mandag i Juli viste Kaptajn *Andersen* fra S/S SVAVA en interessant Film fra Middelhavet. Foredraget og Filmen gjorde stor Lykke — men Medlemmernes Fremmøde stod desværre ikke i Forhold til Aftenens udbytterige Underholdning.

Svendborg Afd. havde under Fregatten HOLGER DANSKEs Besøg i Juli Maaned arrangeret en Fests-aften paa „Christiansminde“ for Officerer, Kvartermestre, Kadetter og værnepligtige med Chefen, Kommandør *G. Paulsen*, i Spidsen. Der var Underholdning af lokale Kræfter, og et Amatørorkester spillede til Bal, i Pauserne afløst af Fregattens 5-Mands Orkester under Næstkommanderendes Ledelse, hvilket yderligere satte Feststemningen op. Fra Byens Side var der ydet et Tilskud, saaledes at der kunde serveres Kaffe og Øl for Gæsterne ved den muntre og hyggelige Aften.

Skive Afd. paraderede ved Kongens Ankomst den 8/7 paa Havnepladsen, og da Kongeparret Søndag Morgen atter gik i Land, var Marineforeningen igen paa Havnekajen for at modtage Majestæterne, hvorefter Afdelingen foretog sin aarlige Sejlturn til Sundsøre og Hvalpsund, idet man undervejs rundede Kongeskibet, som laa til Ankers udfør Skive Havn. Madkurve og anden Proviant medbragtes, og det i Jylland berømte „Bælum Byorkester“ fulgte med og spillede til Dans.

Nykøbing F. havde under Kadetdelingens Besøg i Juli Maaned arrangeret Bilture Lørdag og Søndag for 100 Mand af Skibenes Besætninger. Den første Dag kørtes i 15 Biler med Kurs mod Tromnæs, hvor der badedes, og derefter var der arrangeret fælles Kaffe-bord. Hjemturen gik med særlig Tilladelse gennem Skovene til Næsgaard og Stubbekøbing. Om Søndagen var Tilslutningen lidt mindre paa Grund af Regnvej, som ikke tillod Kørsel paa de opløbte Skovveje.

Thisted Afd. begravede den 29/6 en gammel Kammerat, fhv. Skibsfører *Johannes Madsen*. Formanden udtalte nogle smukke Mindeord om den gode Kammerat, over hvis Grav Flaget sænkedes som en sidste Hilsen.

Svendborg Afd.s Medlem, fhv. Skibsfører *Chr. Almsted*, Troense, der var kendt for Bygning af Modelskibe til mange af Landets Kirker, begravedes 20/7 fra Svendborg Kirkegaard, hvor Flaget paraderede og Afdelingens Formand bragte en Tak til den afdøde for godt Kammeratskab.

Roskilde Afd.s prægtige Kammerat og gode Ven, Maskinmester *K. Holm*, der var Medlem af Afdelingens Bestyrelse, er afgaaet ved Døden. Bisættelsen fandt Sted fra Domkirken under stor Deltagelse med Æresvagt og Flaghonnør fra Marineforeningen.

ÆRET VÆRE DERES MINDE.

FREDERIKSHAVN	Sig det med Blomster » VIOLA « Telf. 74	Nykøbing F. Bryghus Lager og Pilsner
Andelsmejeriet Fladstrand Søndergade 24 Tlf. 208	Søren Løth & Sønner Hummer- & Fiskeeksport Tlf. 24—22 Telegr.-Adr.: Løth	Sparekassen i Nykøbing p. F.
Johan Damsgaard Kolonial & Skibshandel Tlf. 63 Frederikshavn	HOLSTEBRO	RANDERS
PETER AAEN VAADBINDER Rødspøtte, Torsk, Silde- og Kullervaad samt alle Slags Trawl Altid omgaaende Levering Frederikshavn Tlf. 696	DELIKATESSEN Ove Larsen Store Torv HOLSTEBRO Telf. 670	AKTIESELSKABET Bryggeriet »Thor« RANDERS
P. CONRADSEN Teknisk Maskinforretning SKIBSARTIKLER — OLIE Tlf. 900	HORSENS	Chas. Mortensen SEJL, PRESENNING, FLAG OG TELT FABRIK Randers Telf. 529
Einer Sørensen STEVEDORE Havnegade 11 Telf. 932 Frederikshavn	Horsens Sølv	SKAGEN
KUL PETRY (fh. OLOOS & CO.) Telefon 150 Telgr.-Adr.: Cloos	P. B. Nissen & Søn (Indeh.: Johs. Nissen) Blikkenslager og aut. Vand- & Gasmester Telefon 268 Nørregade 26 Grundl. 1855	Oscar Skougaard Aut. Installatør Tlf. 345 Skiberadio, Sendere og Pejleanlæg
FYN	HUNDESTED	Marinestuen anbefales KARSTENS HOTEL - Telf. 21
Naar De kommer til KERTEMINDE, besøg da MARINESTUEN J. Due Nielsen, „SØLYST“ Tlf. 383	Hundested Baadebyggeri Konstruktion, Nybygning og Reparation af enhver Art Træskebe. Tlf. 2	Sejl, Flag og Presenninger Alex Jørgensen Tlf. 423 Skagen
Carl Antonsen Guld- og Sølvmed	KOLDING	SKIVE
BRD. JOH'S & EMIL FRANKE Svendborg. Telf. 218 KØD. FLÆSK. PAALÆG Lev. til den kgl. danske Marine	Kolding Rugbrødsfabrik P. B. KLAABORG Telf. 568 - 569	Harald Espersen Frederiksgade 5 Statsaut. Installatør — Ing. M. I. K. Radio-Apparater Elektriske Anlæg
N. Due-Petersen & Kryger INGENIØRER Telf. 118 (3 Ledn.) Svendborg	KORSØR	SØNDERBORG
GRENAA	1. Kl.s Varer Alt i Kød og Paalæg Chr. Müller, Halskovvej	Sønderborg Andelsmejeri Telf. 61 — 487
Rønn & Petersen SKIBS- & BAADEBYGGERI Grenaa Havn Tlf. 684	LEMVIG	THYBORØN
Grenaa Rebslaeri GRENAA Telf. 169	H. Borgen Christensens GLARMESTERFORRETNING Tlf. 351	Valdemar Petersen Skibsprovianteringsforretning Eget Frilager Tlf. 8—98
HIRTSHALS	Lemvig Skibsværft P. Poulsen Telf. 209	Svend Jepsen Aut. Installatør Skibsinstallationer udføres Tlf. 51
Hirtshals Kro Telefon 7 og 107	Hvor Søens Folk kommer CENTRAL KAFEEN Havnegade Telf. 24	Thyborøn Fiskeauktion v/ Albert Steen Telf. 57
Ove Christensen MASKINVÆRKSTED Hirtshals Havn Tlf. 99	Holm & Sejrs SLAGTERMESTRE Svirrebommen 4 Tlf. 396	Slagterforretningen v/ L. Kølhede 1. Kl.s Kød og Paalæg Lev. til Marinen Medl. af Marineforeningen
Hirtshals Fiskeauktion N. O. Jensen Tlf. 34 Privat 54 Telegr.-Alr.: Fiskeauktionen	A. Honoré Isenkram- & Udstyrsforretning Torvet Tlf. 408	VEJLE
MARINESTUEN Marinerne mødes hos Eddi	NYKØBING F.	HERREMAGASINET Johansen & Co. v/ A. Jeppesen, Raadhustorvet
		A/S VEJLE MÆLKEKOMPAGNI Vedelsgade 85 Tlf. 335 - 336
		P. A. Andersen BAGERMESTER Skyttehusgade 28 Tlf. Vejle 407
		ÆRØ
		Ærøskøbing Skibs- og Baadebyggeri v/ A. Christensen Ophalerbedding til 200 Ts. brutto Nybygninger og Reparationer Telefon 165 - 87 (Privat)

Udgivet af Marineforeningen. Redigeret af *G. Honnens de Lichtenberg*.
Hovedforeningens og Bladets Kontor: Havnegade 55, København K.,
Kontortid dgl. 13—16, Lørdag undt. Telf. Palæ 2886. Postkonto Nr. 1608.
Annonceekspedition: Amaliegade 22, Kbhvn. K., Central 611, Postkonto 3253.
Heydes Bogtrykkeri — København

MEMLEAF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEPLADE, FAGPLADE OG TIDSSKRIFTER